

[Justitsministeren]

Jeg vil gerne fremhæve, at lovforslagets indhold ikke er udtryk for regeringens varmeste ønsker, og jeg kan samtidig pege på, at lovforslagets emne, der jo har været til debat her i det høje Ting flere gange i de senere år, har været undergivet meget skiftende politiske vurderinger.

Under behandlingen af lovforslag fra SV-regeringen i 1978-79 stillede Det Konservative Folkepartis medlem af Retsudvalget f.eks. ændringsforslag, hvorefter kompetencen blev foreslået overført fra Justitsministeriet til et udvalg under Højesteret. Ændringsforslaget blev tiltrådt af bl.a. Fremskridtspartiet og Kristeligt Folkeparti, hvorimod Socialdemokratiet fandt, at kompetencen fortsat burde ligge i Justitsministeriet, ligesom Venstre ligeledes tog afstand fra ændringsforslaget, idet partiet delte de af Højesteret fremførte synspunkter. Socialistisk Folkeparti begrundede bl.a. sin modstand mod ændringsforslaget med, at man fandt det værdifuldt, at justitsministeren havde mulighed for at meddele tredjeinstansbevilling i sager, hvor der politisk kunne være ønske om at få Højesterets vurdering af forholdet. Det Radikale Venstre foreslog dengang kompetencen overført til Den Særlige Klageret.

Ved Folketingets forhandlinger om SF's beslutningsforslag i folketingssamlingen 1988-89 var holdningerne til spørgsmålet afgørende ændret. Nu gik Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Fremskridtspartiet og Kristeligt Folkeparti ind for, at kompetencen skulle fjernes fra Justitsministeriet, hvorimod Det Konservative Folkeparti, Venstre, Det Radikale Venstre og Centrum-Demokraterne ikke kunne tilslutte sig forslaget.

Jeg har i lovforslagets bemærkninger redegjort for de synspunkter, der enten tidligere er fremført eller er bragt på bane i forbindelse med høringen over Retsplejerådets forslag.

Effektivitets- og ressourcebetragtninger indgår naturligvis som elementer ved den politiske stillingtagen til lovforslaget, men mere afgørende må være de mere principielle spørgsmål, som lovforslaget giver anledning til.

Der er imidlertid næppe nogen løsninger, der ikke ud fra nogle synspunkter kan give anledning til modforestillinger. De synspunkter, som kan anføres mod den gældende ordning, er velkendte. Omvendt vil det formentlig i nogle tilfælde kunne opleves som principielt for-

kert, hvis regeringen ikke har indflydelse på, om en sag, som har væsentlig samfundsmæssig og politisk interesse, skal indbringes til efterprøvelse for Højesteret. Det var bl.a. synspunkter af denne karakter, der blev anført af Socialistisk Folkeparti under Folketingets behandling af spørgsmålet i 1978-79.

Denne problemstilling træder særlig klart frem, hvis man forestiller sig, at kompetencen til at meddele tredjeinstansbevilling henlægges til et uafhængigt nævn. Det vil indebære, at nævnet kan nægte eller tillade sager indbragt for Højesteret efter en praksis, som Højesteret er uden indflydelse på, og eventuelt tillade sager indbragt i et omfang, som Højesteret muligt ikke kan nå at behandle inden for rimelig tid, medmindre retten udvides. Højesterets arbejde vil således kunne vise sig at blive helt afhængigt af nævnet og dets praksis for meddelelse af tredjeinstansbevillinger, uden at nævnet som modstykke hertil er undergivet nogen form for retlig eller politisk kontrol.

Disse forhold og de skiftende politiske vurderinger bevirker efter Justitsministeriets opfattelse, at der er behov for, at Folketinget på ny behandler dette kompetencespørgsmål i lyset af de oplysninger, der nu er tilgængelige. Det kan således stadig være et spørgsmål, om der ikke fortsat er gode grunde til at opretholde den hidtidige ordning. Justitsministeriet kan imidlertid, såfremt den gældende kompetenceordning ønskes ændret, i det hele tiltræde Retsplejerådets forslag.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om afholdelse af vejledende folkeafstemning om Danmarks udlændingepolitik.
(Lovforslag nr. L 216).

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale det til Folketingets hurtige og velvillige behandling.

Kirsten Jacobsen (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

[Kirsten Jacobsen]

Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser og realkreditloven. (Afskaffelse af ministerudpegede bestyrelsesmedlemmer i pengeinstitutter og realkreditinstitutioner).

(Lovforslag nr. L 218).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Kim Behnke (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig hermed at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om privatisering af A/S Dyrehavsbakken.

(Beslutningsforslag nr. B 57).

Jeg henviser til forslagens bemærkninger og indstiller beslutningsforslaget til Tingets velvillige behandling.

Tommy Dinesen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en revurdering af de økonomiske betingelser for DSB på baggrund af fordyrelsen af tunnelbyggeriet på Storebælt.

(Beslutningsforslag nr. B 58).

Jeg skal i øvrigt henvide til forslagens tekst og de bemærkninger, som ledsager det, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Kirsten Jacobsen (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af bekendtgørelse om ejendomsmæglers og ejendomshandlers virksomhed. (Sikring af statsautoriserede ejendomsmæglers uafhængighed af realkreditvirksomhed).

(Beslutningsforslag nr. B 59).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 183:

Forslag til lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager.

Af kirkeministeren (Torben Rechendorff).
(Fremsat 22/1 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Anna-Marie Hansen (S):

I Socialdemokratiet er vi enige i, at der er brug for en modernisering af reglerne om de gejstlige retter i deres nuværende udformning. Derfor er vi også meget positive over for den modernisering og forenkling, som forslaget til lov om domsmandsbehandling af gejstlige læresager lægger op til.

Det er vigtigt, at der skelnes mellem almen tjenestemandsbehandling af lovovertrædelser og læresager, der rejses mod en præst eller provst. Vi finder det korrekt, at en læresag indbringes i 1. instans for byretten, der tiltrædes af to teologisk sagkyndige. Det giver en rimelig tryghed for den, der er rejst sag imod.

Jf. § 3 vil jeg gerne anmode ministeren om en begrundelse for, at der er indsat et nyt stk. 2, samt svar på, om man kan forestille sig uenighed mellem minister og biskop. Her er det jo vigtigt at gøre sig klart, at lærespørgsmål henhører under biskoppen og ikke under kirkeministeren.

I Socialdemokratiet er vi som nævnt i mine indledende bemærkninger positive over for lovforslaget, og vi medvirker gerne til et hurtigt udvalgsarbejde.

Eva Møller (KF):

Også Det Konservative Folkeparti kan tilslutte sig kirkeministerens lovforslag. Vi finder – og det er vel heller ikke så mærkeligt, når man tænker på den lange og grundige behandling, der har ligget forud for lovforslagets fremsættelse, dels gennem ansættelsesudvalget og dels gennem den høringsproces, der har fundet sted – at det er et godt lovforslag.

Vi kan tilslutte os de tankegange og de principper, der ligger til grund for lovforslaget. Vi finder, at det er gode og rigtige principper, som sikrer, at kirken har forkyndelsesfrihed i forhold til myndighederne, og som tager kritikken af det utidssvarende i de nuværende gejstlige domstole alvorligt.

Det Konservative Folkeparti finder også, at der er en god balance i lovforslaget mellem